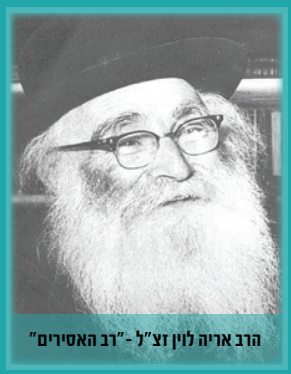
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

כ"ו תשרי תשפ"ב

גליון מספר 230

פרשת בראשית

דרך חיים

"ויאמר לו ה' לכן כל הרג קין שבעתים יקם וישם ה' לקין אות לבלתי הכות אתו כל מצאו. ויצא קין מלפני ה' וישב בארץ נוד קדמת עדן" (בראשית ד, טו-טז). אומר המדרש (בראשית רבה פרשה כב סימן יג):

"רבי חמא בשם רבי חנינא בר רבי יצחק אמר יצא שמח, היך מה דאת אמר (שמות ד) הנה הוא יוצא לקראתך וגו', פגע בו אדם הראשון א"ל מה נעשה בדינך, א"ל עשיתי תשובה ונתפשרתי, התחיל אדם הראשון מטפח על פניו, אמר כך היא כחה של תשובה ואני לא הייתי יודע מיד עמד אדה"ר ואמר (תהלים צב) מזמור שיר ליום השבת וגו'".

מה עניין מזמור שיר ליום השבת לעניין זה? אלא שקודם החטא היה אדם הראשון בעל מעלה רוחנית גבוהה מאד, עד שבקשו מלאכי השרת לומר לפניו "קדוש" (בראשית רבה ח). ידיעתו של אדם הראשון הייתה גבוהה כערך רוחניותו, כל זה בשל מה שהיה יציר כפיו של הקב"ה. כדברי הרמח"ל בספרו 'דעת תבונות': "נמצא שבתחלה קודם חטאו של אדם היה הוא במעלה גדולה, ראשונה - בעיקר מציאותו, פירוש: בתולדות מעשיו, שהיו מגיעים לרום העולם, כמו שכתבנו; והשנית - בצורתו ובצורת מעשיו בתבנית גופו ממש, כי כבר היה זוך גופו כמציאות המלאכים ממש, עד שהיה מקום הגון לדירתו - הגן עדן, שהוא גם עכשיו מדור למלאכים ולרוחות", עד אשר לא הייתה מציאותו כלל בגוף כגופנו.

לאחר שאכל אדם הראשון ירד לחומר הגוף שלנו, עד אשר יבוא העולם לתיקונו באחרית הימים. אך אין הכוונה שהצאצאים נענשו בעוון זקנם - אדם הראשון, כי אין מה להענישם במה שלא חטאו, "אבות אכלו בוסר ושיני בנים תכהינה?". אלא שבאדם הראשון היו כל הדורות העתידים לצאת ממנו, וממילא השתתפו כולם גם יחד בחטאו. ממילא כל אחד ואחד נענש לפי מידת חטאו בחטא אדם הראשון - מי שחלקו היה גדול כך ענשו ולהיפך. כעין זה מצינו באיוב שבא בטרוניה מדוע צדיק ורע לו ורשע וטוב לו, ומיד השיבו הקב"ה "מי זה מחשיך עצה במלין בלי דעת: אזר נא כגבר חלציך ואשאלך והודיעני: איפה היית ביסדי ארץ הגד אם ידעת בינה" (איוב לח, ב-ד). מבאר המדרש (שמות רבה פרשה מ): "מהו איפה? א"ר שמעון בן לקיש אמר לו הקדוש ברוך הוא איוב אמור לי האיפה שלך באיזה מקום היתה תלויה בראשו או במצחו או באיזה אבר שלו, אם יודע אתה באיזה מקום היתה איפתך אתה מתוכח עמי, הוי איפה היית". בעצם מהיכן באה עיסתו של אדם, מקור יצירתו, מתוך

המשך בעמוד הבא

הגליון מוקדש לעילוי נשמת

יונה חממה בת שושנה ז"ל

טלפון: 1700-700-999 | **דוא"ל:** ish.tsadik@gmail.com | **אתר:** www.ish-tsadik.org.il

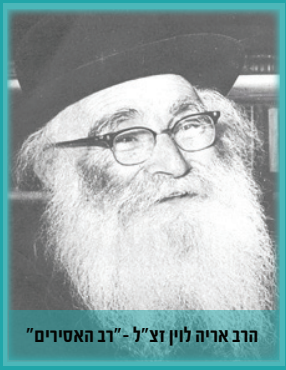
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

דרך חיים

אדם הראשון - ואם יכיר מה הוא פעל בחטא אדם הראשון אזי יתבאר לו שכרו וענשו בחייו בעולם הזה, כביאור ר' יעקב מליסא בעל 'נתיבות המשפט' מדרש זה.

אם אדם הראשון היה ממתין עם אכילת עץ הדעת עד השבת הרי שהיה מגיע העולם לתיקונו השלם, שכל תכלית בריאתו הייתה שייכנס האדם לסעודה מיד. אך כיוון שלא עמד במבחן הרי ששת אלפים שנה של העולם המכוון כנגד ששת ימי המעשה באים לתיקון חטאו. ואזי אותו המזמור של יום השבת "טוב להודות לה'" על הסעודה המתוקנת יתקיים רק לעתיד לבוא, "מזמור שיר לעתיד לבוא - ליום שכולו שבת" (מסכת תמיד).

ישנה מחלוקת בגמרא (סנהדרין צז:) "רבי אליעזר אומר: אם ישראל עושין תשובה - נגאלין, ואם לאו - אין נגאלין. אמר ליה רבי יהושע: אם אין עושין תשובה - אין נגאלין? אלא, הקדוש ברוך הוא מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן, וישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב". כלומר לדעת שניהם התשובה מקדימה את יום השבת העתיד, אלא שהשאלה אם תיעשה התשובה מרצון או בכפייה על ידי מלך קשה כהמן. על אף שהתשובה קדמה לעולם, אדם הראשון היה נבוך שמא אין דרך לתיקון חטאו יותר לעולם. עד אשר גילה לו קין את עניין התשובה, "נתפשרתי עם קוני" - משום שזו תשובה מיראה היא רק מעין 'פשרה', ואף על פי כן היא מועילה, כדרך מלך שגזירותיו קשות כהמן. כל שכן וכל שכן שעל ידי תשובה מאהבה ניתן לזכות ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים.

שבת שלום!

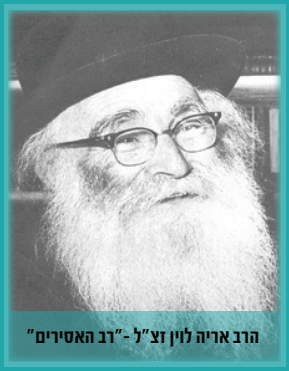
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

בדרכו של ר' אריה

במעמד הכתרת ר' אברהם מאיר יעקובוביץ', נכדו של ר' אריה, לרב המושבה 'נחלת יהודה', הגיע ר' אריה לכבד את המעמד בנוכחותו.

כל הדוברים, ביניהם חשובי ראשי ישיבות ורבנים הזכירו בדבריהם את שבחו של הסבא ר' אריה, והעלו על נס את פועליו הגדולים לתורה וחסד. כאשר כובד ר' אריה לשאת דברים הוא פתח ואמר: "אילו הייתי שומע שבחים כאלו על אדם אחר הייתי מוכן ללכת שלוש פרסאות כדי להכיר במי מדובר. אבל על עצמי? הרי אני יודע מך ערכי". כך התבטא ברבים בענוה מופלגת.

(דרך אבות עמוד שלח)

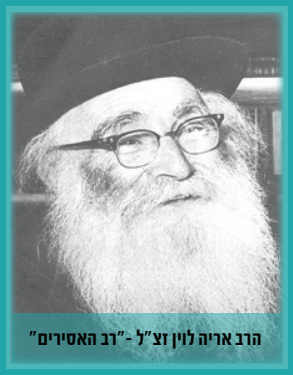
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

הלכה ומנהג

השבוע יחול בעזרת ה' ראש חודש חשון בימים רביעי וחמישי, ראש החודש הראשון של שנת תשפ"ב. לכן נשוב לעסוק בדיני ראש חודש כפי שהערנו בעבר על מנת לעורר על עבודת ה' המיוחדת והלכותיה בראש חודש.

בשבת הקרובה, שבת שטרם ראש חודש מברכים את החודש, כאשר החזן מחזיק את ספר התורה בידיו, וכן מזכירים את מועד מולד הלבנה. החל מראש חודש חשון מוסיפים "ולגשמים בעתם" בבקשה שאחר הכרזת החודש. בראשי חודשים של שני ימים מכריזים "ראש חודש... יהיה ביום... ולמחרתו ביום... הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה". ברוב השבתות שמברכים בהם את החודש אין אומרים "אב הרחמים", מלבד חודשים בהם אירעו גזירות ושמדות לעם ישראל- בחודשי אייר וסיון, שבשלם תוקנה תפילה זו.

ראש חודש הוא "זמן כפרה לכל תולדותם". זמן שבו אנו מכפרים על מיעוט הירח, כפי שביקש הקב"ה מאתנו "הביאו עלי כפרה על שמיעטתי את הירח", ולכן מזכירים בפסוקי ראש חודש "ושעיר עזים אחד לחטאת לה'" כביכול, וכן מכפרים בו על חטאינו. בשל העובדה שיום זה הוא גם יום שמח יש נוהגים להקדים לראש חודש יום של תשובה ותפילה - "יום כיפור קטן". ביום זה יש הנוהגים לצום, ולשם כך על המעוניין לצום לקבל על עצמו תענית ביום שקודם יום כיפור קטן. יש הנוהגים להגיד את הסליחות המודפסות עבור יום מיוחד זה. אם ראש חודש חל ביום ראשון או שבת מקדימים את יום כיפור קטן ליום חמישי שלפניהם. בחודשים מסוימים אין נוהג יום כיפור קטן, וסימנך חטא"ת- חשון, טבת, אייר, תשרי. משום שבחודשים תשרי וניסן אין אומרים תחנון גם אין אומרים בהם את תפילת יום כיפור קטן לקראת ראש חודש חשון ואייר, כן בערב ראש חודש טבת שחל בימי החנוכה, וכן טרם כניסת חודש תשרי, משום שאינו נחשב לראש חודש כלל.

בראש חודש מזכירים "יעלה ויבוא" בתפילה ובברכת המזון. אדם ששכח להזכיר בברכת המזון אינו חוזר, משום שאין חיוב מעיקר הדין לאכול בראש חודש, על אף שיש בזה מצוה, כפי שנבאר בהמשך הדברים. כן אין חוזר השוכח לומר "יעלה ויבוא" בתפילת ערבית, משום שבזמן שהיו מקדשים את החודש בראייה בדרך כלל לא היו יודעים שהוא ראש חודש בשעת תפילת ערבית. אמנם השוכח להזכיר בתפילות שחרית ומנחה חוזר, ואם אינו זוכר אם אמר או לא - חזקה שלא אמר אלא הלך אחר הרגל

המשך בעמוד הבא

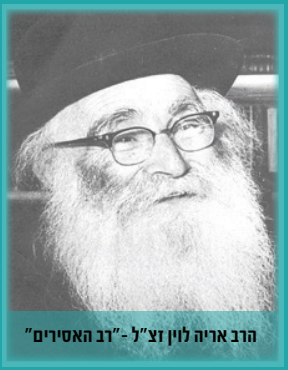

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

הלכה ומנהג

לשונו, ולכן עליו לחזור. אדם שצריך לחזור על אמירת "יעלה ויבוא" אם לא אמר את שם ה' של סיום ברכת "המחזיר שכינתו לציון"- אומר במקום שבו עצר "יעלה ויבוא" וממשיך בתפילתו. אם אמר את שם ה' חוזר לתחילת ברכת "רצה". אם סיים את תפילתו, כלומר מרגע שהגיע ל"יהיו לרצון" הראשון- צריך לחזור לתחילת תפילתו, שלא הייתה זו תפילה מתוקנת של יום ראש חודש.

פסק השלחן ערוך (סימן תיט) ש"מצוה להרבות בסעודת ראש חודש", והקדיש מרן השולחן ערוך סימן שלם למשפט קצר זה משום רצונו להדגיש את חשיבות עניין זה. כשם שעשה בסימן ש' בכתבו סימן שלם עבור חיוב אכילת סעודת מלוה מלכה: "לעולם יסדר אדם שולחנו במוצאי שבת כדי ללוות את השבת, אפילו אינו צריך אלא כזית". העולם אומר שעל שני סימנים בני סעיף אחד אלה נאמר "עד מתי אתם פוסחים על שני הסעיפים"- משום שרבים מקילים לעצמם ואינם מקיימים סעודה בראש חודש ובצאת השבת. כתב הטור שסעודת ראש חודש דינה כסעודה במועד, כלומר כמו ביום-טוב. הפוסקים כתבו שמן הראוי ליטול ידיים ולאכול פת, והכף החיים הוסיף שראוי לאכול לחם-משנה. אמנם כל זה אינו חיוב אלא מן הראוי. אך אכילת בשר בראש חודש היא ודאי דבר שראוי להקפיד בו, שכן יש מן הפוסקים שהתירו אף לאכול בשר בראש חודש אב, אף שהוא חלק מתשעת הימים שאכילת הבשר אסורה בהם, משום מעלת אכילת בשר בסעודת ראש חודש. עוד כתב המשנה ברורה שמן הראוי להוסיף מאכל מיוחד לכבוד סעודה זו, וכתב הבן איש חי שבכלל זה נחשבת גם הוספת פרי במיוחד לסעודה זו. הראוי ביותר לעשות סעודת ראש חודש ביום ובלילה, אך ודאי אם אין בידו לעשות ב' סעודות העיקרית היא סעודת היום. ובראש חודש של שני ימים גם כן ראוי לעשות סעודה בשניהם, אך העיקרית שבהן היא של היום השני שהוא עיקר ראש חודש. יש לעיין בדבר החיוב לנשים בסעודת ראש חודש, משום שמחד הן פטורות ממצוות עשה שהזמן גרמן, אך מאידך קיבלו על עצמן איסור מלאכה בראש חודש בשב ואל תעשה, ולכאורה כל שכן לאכול סעודת ראש חודש שזה בקום עשה.

בתפילת ראש חודש מוסיפים קריאת הלל בדילוגים, ונחלקו המנהגים האם מברכים על הלל של ראש חודש, שהוא הלל מכח מנהג, וכל אחד יעשה כמנהגו. וממתינים הציבור עד שהחזן יברך, עונים "אמן" על ברכתו ומברכים אחריו. המחלוקת על ברכת ההלל נוגעת הן לתחילתו והן לחתימתו (בעניין אדם המתפלל ביחיד כיצד ינהג בהלל - עיין בעלון חג סוכות בו הארכנו בעניין זה).

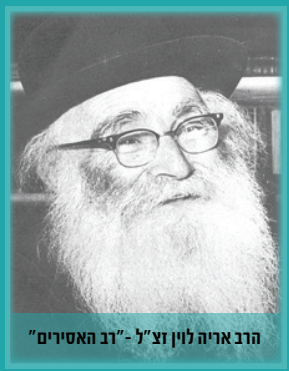
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

שו"ת

עם הרב חיים אידלס

שאלה | מה דין בן חו"ל השוהה בארץ בחג לעניין יו"ט שני של גלויות?

תשובה | חכם צבי (סימן קסז): בני חו"ל העולים לארץ ישראל דרך ארעי, האיך יתנהגו בשלש רגלים, אם כבני א"י או כבני חו"ל: נלע"ד דצריכים הם להתנהג בענייני המועדים כאחד מבני ארץ ישראל התושבים, לא מבעיא בתפילות וברכות וקריאת ספר תורה, אלא אפילו במלאכה מותרים הם. כי בדיני יו"ט שני הקובע הוא המקום שנמצא בו ביו"ט שני.

ולכן אסור לבני חו"ל הנמצאים בא"י לנהוג בדיני יו"ט שני, וכן להיפך, בן א"י הנמצא בחו"ל חייב לנהוג בדיני יו"ט שני, מכיון שבמקום שנמצא בו נוהגים דיני יו"ט שני.

אולם בשו"ת שאילת יעב"ץ (סימן קסח): הדר דינא דאף בעולים לשם [לארץ ישראל] דרך ארעי, חייבים להחמיר מדינא כחומרי מקומם, כדפשיטא להו לחכמי ארץ ישראל גופייהו, כדאיתא בהלכות קטנות (סימן ד). אמנם חלילה לי לחלוק על דעת אבי מורי הגאון, אפילו שאני מחמיר, כל שכן שלדעתו ז"ל הך חומרא קולא הוא. אלא שכך דעתי הקלה נוטה, ביחוד שיש לנו הסכמת חכמי הדורות ורבני ארץ ישראל וגדוליה עצמם הודו בכך, שגם שם (בא"י) יש מקום לחומרא".

מפורש בדבריו שבדיני יו"ט שני, בכל מקום יש להחמיר: בני חו"ל הנמצאים בא"י ביו"ט שני, חייבים להחמיר ולנהוג בדיני יו"ט שני, כנהוג במקומם בחו"ל. וגם בני א"י הנוסעים לחו"ל, אינם יכולים להקל ולנהוג ביו"ט שני כפי שנהוג במקומם בא"י, אלא עליהם להחמיר כחומרת המקום שבו הם נמצאים, בכל דיני יו"ט שני.

המשנה ברורה (ס"ק יג) הכריע כדעת היעב"ץ: בן חו"ל שבא לא"י, אם דעתו לחזור למקומו, צריך לעשות שני ימים יו"ט.

והשו"ע הרב (סע' יא) פסק כדברי החכם צבי: בני חו"ל שבאו לא"י, אע"פ שדעתם לחזור, אין עושים אלא יום אחד כבני ארץ ישראל, ויש חולקים. משמע שנקט לדינא כדעת החכם צבי

האבקת רוכל (סימן כו): מאז ומקדם נהגו בני חו"ל לעשות מנייני תפילה לעצמם ביו"ט שני בא"י: "מעשים בכל יום, בכל שנה ושנה עולים לשלש רגלים מחו"ל לארץ, ועושים יום שני של גלויות כתיקוניו וכמשפטיו בחו"ל. ולא עוד אלא שמתקבצים מנין מבני חו"ל העולים לרגל, ומתפללים תפילה וקוראים בתורה ומפטירים בנביא בברכות תחילה וסוף, כמו שעושים ביום טוב שני בחו"ל. ודבר זה נעשה מימי קדם בפני גדולי עולם, ולא פקפק אדם בדבר זה מעולם.

המשך בעמוד הבא

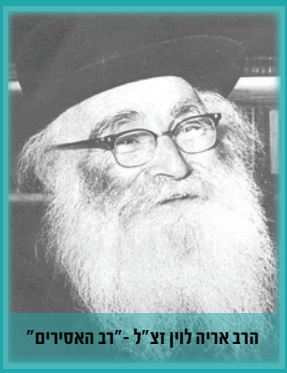
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

שו"ת

עם הרב חיים אידלס

המשך תשובה |

וזו היא שקשה בענין היאך מתפללים תפלת יום טוב בפרהסיא בארץ ישראל, והיכי לא חיישינן להאי דתנן ואל ישנה אדם מפני המחלוקת, והיה מספיק להם שיתפללו תפילת חו"ל בצנעא. ועל כרחינו לומר דסבירא להו לגדולי עולם, דע"כ לא תני אל ישנה אדם מפני המחלוקת אלא במלאכה ודכוותא, דאפשר למיפק מינה חורבה. אבל בתפילה, אף אם יתפלל כמנהג מקום שיצא משם, לא נפיק מיניה חורבה, וליכא למיחש בה למידי.

ופוק דון לנידוננו בחו"ל!

כף החיים (סי' תצו ס"ק לח): כן כתב רבי ישראל משקלוב, בפאת השלחן (הלכות א"י סימן ב סע' טו): ואלו בני אדם שבאים מחו"ל להשתטח על קברי הצדיקים ולחוג יו"ט בארץ ישראל, ואחר כך חוזרים לחו"ל למקומם, אזי הם נוהגים ביו"ט של גלויות ככל דיניהם. ויש בית הכנסת מיוחד שמתפללים ביו"ט של גלויות תפילה של יום טוב. כן פסק מרן הבית יוסף בתשובתו החדשה אבקת רוכל, וכן נוהגים בכל ארץ ישראל, ודלא כתשובת חכם צבי.

שו"ת אגרות משה (או"ח ח"ה סימן לז) הביא דברי מרן הבית יוסף, שבני חו"ל השוהים בא"י ביו"ט שני רשאים להתפלל במנין לעצמם,

והוסיף שלא יעשו זאת בפרהסיא: בהא דאין מקפידין בירושלים שבני חו"ל הנמצאים שם עושין מנין ביו"ט שני וקוראים קריאת התורה, ואף שהוא שבת אין קורין פרשת השבוע אלא קריאה דהחג אף שהוא דבר בפרהסיא. לכאורה הוא דבר תמוה, דדבר הנעשה בעשרה קשה להחשיב זה דבר שבצנעא, שלכן אסור לעשותו מפני המחלוקת (סי' תסח סע' ד).

אבל בשערי תשובה (סימן תצו ס"ק ג) מפורש שבני חו"ל העולים לא"י לזוהרא (ההקפות והסיבוב שמסבבין מעיר לעיר ומכפר לכפר להתפלל על קברי הצדיקים), שהיו מתפללין בצבור ביו"ט שני תפילת יו"ט, ולא היה להם כהן מחו"ל, הורה מהר"ם בן חביב שיכול כהן מבני א"י לעלות לדוכן ולברך להם. אם כן, פרסמו את הדבר והתפללו לפני בני א"י.

ותמוה מה שלא הביא זה מרן בשו"ע.

ובספר יום טוב שני כהלכתו (פרק ב הערה ו): שמעתי שפקפקו בדין זה כמה מגדולי הדור הקודם, וביניהם הגרא"י פינקל, ראש ישיבת מיר, וכן כתב לי הרה"ג ר' שמואל פירסט, דיין

המשך בעמוד הבא

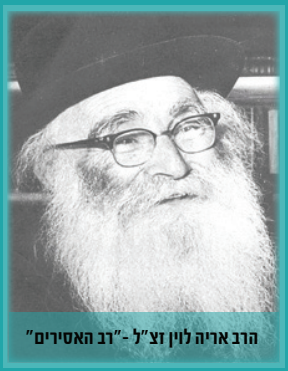
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

שו"ת
עם הרב חיים אידלס

המשך תשובה |

דאגודת ישראל בשיקגו, על רבו מרן בעל האגרות משה, דלא הוי ניחא מהא דבני חו"ל המבקרים בא"י עושים מנין לעצמם.

ברם האגרות משה הצדיק את קיום המנהג הרווח בארץ ישראל עוד מהתקופות שקדמו למרן הבית יוסף, אלא שסייג זאת בכך שצריכים לעשות בציבור אבל לא בפרהסיא.

האמרי בינה (או"ח דיני שבת סימן יא) שבן א"י הנמצא בחו"ל ודעתו לחזור, רשאי להוציא את בני חו"ל ידי חובת קידוש ביו"ט שני, ואף שאינו מחוייב בקידוש כיון שבידו להביא את עצמו לידי חובת קידוש אם יקבע בדעתו שלא יחזור עוד לא"י.

שו"ת בצל החכמה (חלק א סימן נה) : הנה לדעת הגאון אמרי בינה, בני א"י בחו"ל ודעתם לחזור, פשיטא שיכולים לעלות ביו"ט שני אפילו אם חל יו"ט שני בימי אגד"ו שאינם ימי קריאה לבני א"י כלל, כיון שמכל מקום בידו לקבוע בדעתו שלא יחזור לארץ ישראל והוי ליה בר חיובא. וכ"כ בשו"ת שבות יעקב מהך סברא גופא".

הגרצ"פ פרנק בשו"ת הר צבי (או"ח סימן ע) וז"ל: בשבת קודש אסרו חג של שבועות תרפ"ח נשאלתי בשם האדמו"ר מקארלין שרוצה לקרוא בתורה בקריאה של יו"ט שני של גלויות, ולא היו לו כי אם שמונה אנשים מחו"ל שדעתם לחזור, אי רשאי לצרף שנים מתושבי עיר הקודש, והתרתי, מטעם כי גם בני ירושלים בני חיובא בקריאה נינהו, אלא שהם קוראים בפרשת השבוע, אבל באמת ידי חובת קריאת התורה של שבת המה יוצאים גם בפרשת החג, שהרי במערבא הוי מסיימי לתלת שנין. ודוגמא לזה מקריאת התורה בפרשת ויחל בתענית ציבור, שלדעת הפמ"ג (סימן תקסו משבצות זהב ס"ק ז) צריך שיהיו דוקא עשרה מתענים בבית הכנסת. ומכל מקום כשחל התענית בשני, אם יש ששה מתענים בבית הכנסת, אפשר לצרף עוד ארבעה שלא התענו. דאע"ג שדוחין פרשת השבוע, מכל מקום לית כאן ברכה לבטלה, דתקנת עזרא לקרוא בשני וחמישי. וכ"כ באליהו רבא (שם ס"ק ג).

וביום טוב שני כהלכתו (פרק ט הערה ג) הביא את דברי דוז מרן הגרי"ש אלישיב, דבני חו"ל המתפללים בארץ ישראל ואינם כי אם ששה בלבד, רשאים לצרף ארבעה בני ארץ ישראל ולסמוך בזה על המתירים.

המשך בעמוד הבא

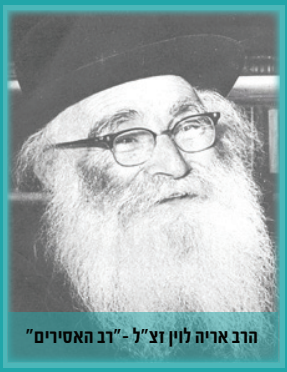
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

שו"ת

עם הרב חיים אידלס

המשך תשובה |

וברבבות אפרים (ח"א סימן שמח), המביא את דברי רבו האגרות משה: "ובחמישה עשר באב תשל"ב קבלתי תשובה ממו"ר הרה"ג ר' משה פינשטיין שליט"א, וכתב לי דאפשר לצרף בן א"י לעשירי ביו"ט אחרון, והאריך לבאר דגם כן יוכל להתפלל לפני העמוד". וכאשר דן בשאלה זו עם רבי אברהם יעקב זלזניק, ראש ישיבת עץ חיים "הראני לכף החיים שדן בסי' תצו בשאלה בבני חו"ל שבאו לא"י אי יכולים לצרף בן א"י, וזה כמו שאלתנו.

וכתב המשנה ברורה (סעיף קטן ט') ואפילו בצנעא אסור.

אמנם הט"ז (סעיף ד' ב') כתב, שיסוד הדברים שחל על בן א"י איסור מלאכה ביום שני הוא משום המחלוקת, כמש"כ סימן תס"ח ס"ד, וא"כ יש היתר אם עושה מלאכה בצנעא, וכן הוא ברש"ל (פ"ק סימן ח') וז"ל, אין לו להקל "בפנינו" לעשות מלאכה ע"ש, ואם כי לפי דבריו היה לבעל השולחן ערוך לחלק בין צנעא לפרהסיה, אלא שכנראה סמך השו"ע על מה שכתב בסימן תס"ח, ששם מבואר שהכל הוא משום המחלוקת, וא"כ אם בצינעא מותר.

גם הגר"א הולך בשיטת הט"ז וסובר שגם לדעת מרן מותר מלאכה בצנעא ביישוב או מחוצה לו.

והמגן אברהם כתב שא"א לדמות את הלכות סימן תס"ח העוסקים במנהג עשיית מלאכה בערב פסח שכל מקום יש לו מנהג אחר להלכות בסימן תצ"ו העוסקות בדיני יום טוב שני שמנהג זה פשט בכל הגלויות ולכן יש להחמיר גם לדעת מרן שלא לעשות מלאכה כלל.

ושמא לא ראה את דברי מרן בשו"ת אבקת רוכל.

וחותם בברכת רבנן (ברכות יא:)

אהבת עולם